

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és oszűrtűkőn.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olós árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Király és nemzet.

1867 június hó 8-án, tehát épen ezelőtt 40 évvel történt.

Verőfényes, szép nap volt ez, Magyarország újabb történetében... Örömmámorban uszott az ország... Örömujjongásban tört ki az egész nemzet, mert ekkor tettük még deli, ifju királyunk fölkenet fejére országunk klenódiumát... Szent István koronáját.

A magyar szeretet az ország minden részéből hordta össze azt a földet, melyből a magyar király koronázási dombját építettük, hogy a hazai földből rakott trónról, kimagasló alakjával hirdethesse a békét, az egyetértést: király és nemzet között!...

Lélekemelő szép, fényes és nagy ünnepnap volt az... aki látta, hatását örökre megőrzi lelkében és halála órájáig sem feledheti...

Bizonyítéka volt ez ama régi igazságnak: hogy soha még egy nemzet se szerette olyan őszintén, igaz lélekből királyát, mint a magyar! Bizonyítéka volt annak, hogy a magyar nép milyen rajongással, milyen odaadással hódol királyának... bizonyítéka volt annak, hogy a magyar nemzet egyenes, lovagias nemzet, mely tünni és feledni is tud, ha őszintén békejobbot nyujtanak felé... És áldott emlékü, dicső Nagyasszonyunk: Erzsébet királynénk, örömtől sugárzó arccal, mint egy nemtő Géniusz állott király és nemzet között...

Azóta elnémult az ünnepi zaj, eltűnt a koronázási domb... Megdicsőült Nagyasszonyunk lehunyta fölöttünk örökös szemét... Gyász és sötétség borult ránk és így pergett le a negyven év az idők végtelenségébe... És e negyven évnek minden egyes szaka újabb és újabb válaszfalat vont király és nemzet közé...

Mi és ki emelte e válaszfalakat?

Talán a mi jó magyar népünk változott? Ez vesztett valamit — talán sokat is — a hűségéből, szeretetéből? Talán fellázadt királya és uralkodója ellen?

Nem!

Csak a törvényben biztosított jogait kérte; csak az alkotmányában gyökerező önállósága kivívására szoritkozott és ott is mindig csak kért, ahol követelni joga lett volna... Hite, meggyőződése volt, hogy csak a sza-

bad, önálló és független Magyarország lehet erős és ledönthetetlen támasza a magyar király trónjának...

A válaszfalat nem mi, hanem mások állították; azok a hamis, hazug tanácsadók, akik fájdalom a mi sorainkból kerültek ki; azok a farizeusok, akik a király személyét sem tartották elég szentnek, hogy hazugságaiktól, rágalmaiktól, ámitásaiktól megkíméljék; a kik béke és egyetértés helyett, viszályt és zavart keltettek; akik megcsalták a királyt és nemzetet egyaránt... a kik nem a koronázási domb nemzeti szilárdságára, hanem aljas, önző érdekek zátonyára építettek...

És a gyászos negyven év alatt, Tisza Kálmántól mostanáig mindig akadtak a magyar nemzetnek olyan képmutatói, akik mind szélesebbre, mélyebbre vájták az elválasztó örvényt: király és nemzet között...

És ma, midőn ez a negyven év — folytonos reménykedés és csalódás között — lezajlott felettünk, ma midőn ujjongó örömmel, polgári nemes lelkesedéssel, őszinte alattvalói hódolattal ünnepeünk kellene ország-szerte hangzó tomboló ünnepe, ma a magyar király 40 éves jubileumán, itt állunk szorongó lélekkel, gyötrő sejtelmekkel, aggódva: mit rejt számunkra méhében a jövő?

De a magyar nemzet hű nemzet! Hű Szent István koronájához, — felszentelt királyához...

A beborult jelenből lelki szemével visszatekint a 40 év előtti verőfényes multba... és ott látja királyát szent István palástjában, fején a koronával, a magyar nemzet földjéből összehordott koronázási dombon...

A magyar király trónralépésének 40 éves megünneplésére lejött ismét hű magyar népe körébe és ez a jó magyar nép most is a régi szeretettel, hűséggel kínálja fel Neki szívének kincseit... Elhozta-e Ő is közzénk atyai szívét, atyai szeretettel, ki tudná megmondani?...

De ha elhozta, akkor éreznie, hallania kell azt az áhitatos szent imát, mely ma templomainkban, iskoláinkban, népünk lelkéből, milliók ajkáról a mi felséges királyunk drága életéért az egék Urához száll...

És ha hallja... ha érzi, úgy éreznie kell azt is, hogy ez a nép „megbűnhődte már a jelent

s jövendőt”; — éreznie kell, hogy a magyar alkotmány, a magyar nép hitvallása, szeretete az Ő fényes trónjának legszilárdabb oszlopa, melynek alapja, a béke, bizalom és egyetértés: király és nemzet között...

És ha ez mindkét részről bekövetkezik, akkor megdicsőült Nagyasszonyunk is elégedetten tekinthet le mennyei lakából: király és nemzetre, kik között életében, az ő nagy és nemes szive egyenlőn volt megosztva...

A politikai helyzetről.

Darányi cselédtörvényjavaslatának részletes tárgyalását, több jelentékeny módosítás és hosszas viták után, végre befejezték és az utolsó ülésen harmadszori olvasásban is elfogadták; a vita folyamán Dr Nagy György országgyűlési képviselő is tartott két nagyszabású beszédet, melyekben a cselédek érdekeit humánus módon vette védelembe. A cselédtörvény elfogadása után Kossuth Ferenc terjesztette a Ház elé a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatát, melyet a szolgálati pragmatikával párhuzamosan kér letárgyalni. Kossuth bár rövid, de erőteljes beszédben fejtegette, hogy a vasuti alkalmazottak érdekeit mennyire a szívében viseli, mindamelllett azonban nem felelkezik meg az állam és nemzet nagy érdekeiről sem, midőn a sztrájkok kitörésének a benyújtott javaslatban elejét akarja venni; kijelenti, hogy a bujtozatokka szemben, ha az szükségesnek mutatkozik, tud is, fog is rendet csinálni. Kossuth beszédét zajosan megtapsolták.

Közben Günther Antal igazságügy-miniszter lepte meg a házat, midőn váraibanul beterjesztette a kuriai bíráskodás meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot, melynek címe: „Törvényjavaslat az országgyűlési képviselőválasztások felett való bíráskodásról szóló 1899. évi XV. t.-c. módosításáról és hatályának meghosszabbításáról”. Az új törvényjavaslat benyújtásának tagadhatatlanul nagy politikai jelentősége van és általánosan az a felfogás, hogy ez az alkotmánybiztosítékok bevezetése, melyet még a nyári szünet előtt követni fog a közigazgatási bíráskodásról szóló törvényjavaslat is.

A hivatalos lap június 6-iki száma közli a legfelsőbb kéziratokat, melyek szerint a király Wekerle Sándor miniszterelnököt a Lipót rend nagykeresztjével, Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert, Jekelfalussy Lajos honvédelmi minisztert, Zichy Aladár ő Felsője személye körüli minisztert, Josipovich Géza horvát minisztert, Günther Antal igazságügy-minisztert és Justh Gyulát, a képviselőház elnökét a valóságos belső titkos tanácsossági méltósággal, díjmentesen tüntette ki.

Ezenkívül titkos tanácsosok lesznek még: Nákó Sándor gróf fiúmei kormányzó, Párvi Sándor szepesi püspök, Wesselényi Miklós báró korona ör, Andrássy Sándor gróf országgyűlési képviselő, Mailath György gróf, Eszterházy Miklós Móríc gróf főrendiházi tagok, Rakowszky István és Nádor Lajos a képviselőház al-elnökei; az utóbbi kinevezéseket a hivatalos lap június 7. és 8-iki számában teszik közzé.

Ő felsége a király hosszabb távollét után, megkoronázásának negyvenedik évfordulójára csütörtökön este pontban félnyolc órakor érkezett Budapestre a nyugoti pályaudvaron, ahol az összetoborzódott óriási néptömeg lelkes és viharos éljenzéssel fogadta, mely az egész uton a budai várpalotáig folyton ismétlődött. Az ablakokban és erkélyeken zsufolva voltak az emberek, különösen szép asszonyok és leányok, akik kalap- és kendőlobogtatással üdvözölték a királyt, aki az üdvözléseket katnás szalutálással, mosolygva viszonozta. A szociálisták tervezett és előtte való napon falragaszokon is hirdetett tüntetése csütörtököt mondott; akcióba léptek ugyan, kiabáltak, hogy: követeljük az általános választói jogot, de kiáltásuk belefűlladt a nagy tömeg éljenző zajába. A királyi várakban, hova ő felsége pontban 8 órakor érkezett meg kocsijában József királyi herceg és Augusztina királyi hercegnő gyermekeivel fogadták a királyt, aki a királyi hercegi család üdvözlését a legszívélyesebben viszonozta és azután lakosztályaiba vonult.

A zárszámadási bizottság csütörtökön délután 5 órakor ülést tartott, melyen Tisza István gróf volt miniszterelnök és Hieronymi Károly volt kereskedelemügyi miniszter is megjelent, hogy felvilágosításokat adjanak arról az 550 ezer koronáról, melyet a M. Á. V. pénztárából, a rendelkezési alaphoz, ismeretlen címen 1903 tól egészen 1905 ig egyszerűen átutaltak. Tisza István elmondotta, hogy miután a rendelkezési alap, akkor éppen úgy mint ma, elégtelen volt a közszükségletek fedezésére, a régi szokás szerint egyszerűen átutaltak a Máv. pénztárából a miniszterelnökségi rendelkezési alaphoz bizonyos összegeket. Hogy a kérdéses 550 ezer koronát milyen célokra fordították, minden felvilágosítást megtagadott, mert — mint mondja — ezt letett hivatalos esküje tiltja, arra nézve sem nyilatkozott, hogy az összeget hajlandó-e visszafizetni. Utánna Hieronymi kihallgatása következett, aki megerősítette Tisza szavait és hozzátette, hogy a volt miniszterelnök az átutalt összegek hová fordításáról vele soha semmi elszámolást sem közölt.

A bizottság egyes tagjai még kisebb-nagyobb érdekű kérdéseket intéztek Tiszához és Hieronymihez, a nélkül, hogy a részletekre nézve bármit is megtudhattak volna.

Gazdakörök rovala.

A házinyul tenyésztése.

Megfigyelve az alföldi gazdák gazdasági életét, örömmel látom és tapasztalom, hogy mily munkás és tudnivágyó ez a Duna Tisza közt élő szinmagyar nép. Látom, hogy egyes családok százakat vesznek be baromfitenyésztésből. A kecskemétiéket évente több mint egy millió koronát vesznek be barackból. A nagyörösiek 500—800 waggon salátát szállítanak évente külföldre.

Azon sokoldalú foglalkozás közül, mivel az alföldi nép jövedelmét gyarapítani igyekezik, jelentékeny tényezővé kezdi magát kinőni a házinyul tenyésztése is. A házinyul tenyésztése Európa műveltebb államaiban fontos és jövedelmező foglalkozás. Legfejlettebb a házinyul tenyésztése Franciaországban, hol a tenyésztők bevétele az eladott házinyul árából meghaladja a 300 millió koronát. Franciaországban a házinyul tenyésztése oly általános, mint nálunk a baromfitenyésztés. Angolország bevétele házinyulakban 34 millió korona. Ugy Francia, mint Angolországban a házinyul husát nemcsak a nép, hanem a legelőkelőbb körök is általánosan fogyasztják.

Hazánk a szőrmeárúkért évente 8—9 millió koronát fizet a külföldnek, a mit a házinyul tenyésztésnek fellendítésével meglehetne menteni. A házinyul tenyésztése a szőrmeárúk nyersanyagának termelésével fontos szükségletet elégítene ki hazánkban.

Sokkal fontosabb azonban a nyultenyésztés hustermelés szempontjából. A rendkívül szapora és igénytelen házinyulnak husa megfelelő készítés mellett igen izletes. A hústápláló értéke összehasonlítva a jelenleg általánosan fogyasztásra használt más húsfélékkel a következő: 100 kgr. sertés husban van 16 kgr. fehérje, 100 kgr. borjú husban van 19.5 kgr. fehérje, 100 kgr. marha husban van 20 kgr. fehérje, 100 kgr. tyúkhusban van 23.5 kgr. fehérje, 100 kgr. házinyul husban van 25 kgr. fehérje. A hus színe szép, fehér, izletesség, szín és tápérték tekintetében legjobban a csirke húshoz hasonlít. Megkésztve morzsában kirántva és paprikásnak készítve is a legizletesebb.

A minden ujtással szemben idegenkedők és maradiak táborában akadnak, kik a nyulhusról kicsinylőleg nyilatkoznak, pedig sohasem ettek jól készített házinyul húst. A mint a finom izlésű franciák és gazdag angolok legelőkelőbb vendégein elmaradhatatlan a házinyul hús, úgy nem kellene hiányoznia a mi hétköznapi asztalunkról sem.

A házinyul hasértékesítéséről személyesen értekeztem Budapesten olyan mérsárosokkal, kik foglalkoznak házinyul hús eladásával. A mérsárosok egybehangzóan azt hangoztatták, hogy Budapest fogyasztó közönsége sokkal szívesebben vásárolja a házinyul húsát, mint a lóhúst. A lóhús fogyasztását pedig az igazolja legjobban, hogy egy hatósági mérsárszékben naponta 18—20 darab lónak a húsát mérik ki. A nagyban való nyultenyésztésből nemcsak a gazdának lenne haszna, hanem a nagyvárosi szegény népnek is, mert ezáltal olcsón jutnak izletes, tápláló húshoz.

A házinyul tenyésztése érdekében „A magyar mezőgazdák szövetsége” házinyul tenyésztési szövetségeket létesít. A megalakult házinyul tenyésztő szövetségeket ellátja értékes hús-fajta, esetleg értékes prém nyul tenyészanyaggal. A szövetséget tagjai által felnevelt állatokat megfelelő árban átveszi és értékesíti.

A magyar mezőgazdák szövetségének Székelyudvarhelyen fiókja, illetve kirendeltsége van, így Udvarhely megyében is könnyen lehet nyultenyésztő szövetségeket létesíteni. A mezőgazdák szövetsége a

tenyésztőktől a nyulat élősúly kgr.-kint minden levonás nélkül 60 fillér árban veszi át. A szállításhoz szükséges ládákat, esetleg kosarakat a mezőgazdák szövetsége adja és fizeti a vasuti szállítási költségeket. Ezen ár nagyon méltányos ha tekintetbe vesszük, hogy a székelykeresztúri ökrök kereskedők a hizott ökröt élősúly kgr.-kint 68—76 fillér árban szokták eladni.

Tanítóknak, papoknak, kik a nyultenyésztést terjeszteni és a néppel megismertetni akarják, kellőleg indokolt kérelem alapján a földművelésügyi miniszterium ingyenesen adományoz értékes fajta tenyész nyul-törzseket.

A házinyul fajtáit, szaporítását, takarmányozását és gondozását e lap egyik jövő számában fogom ismertetni.

Szentannai Sámuel.

LEGUJABB.

Óriási botrány a képviselőházban.

A képviselőház pénteki ülésén óriási botrány történt.

Háromnegyed 10 órakor már igen népes volt a képviselőház folyósója. A képviselők mintha valami botránytól tartottak volna, szinte teljes számban jelentek meg. Háromnegyed 10 után megjelent a házban Vajda Sándor oláh nemzetiségi képviselő, aki legutóbbi gyalázatos szereplése óta nem volt még a Házban. Megjelenése az egész házban, de különösen a függetlenségi párt tömött soraiban keltett óriási felháborodást és visszatefeszést.

Amint Vajda az ülésterembe lépett, Horváth József nagyvárosi képviselő magából kikelve kiáltott fel:

— Nézzétek, itt van a nyomorult hazaáruló gazember!

A teremben erre óriási kavargás támadt.

Wekerle Sándor amikor a terembe lépett és Vajdát megpillantotta odament hozzá és halkán mondott neki valamit, amire Vajda hangosan kezdett kiabálni:

— Megkövettem a Házat, tehát jogom van itt megjelenni.

A függetlenségi képviselők erre óriási zajt csaptak.

Nagy György képéből kikelve rohant Vajdára:

— Takarodj, pusztulj ki nyomorult gazember, mert kipofozlak!

A nemzetiségi képviselők felugrának.

Horváth József remegve kiabálja:

— Akármilyen történések is, inkább agyon lövöm magam, de ezt a piszkos gazembert felfozom és kirugom!

Olay Lajos inkább dörgi, mint kiáltja: Piszkos gazember! Hazaáruló bitang! Hogy meri ide bedugni a pofáját?

A nyugodtabb vérű öreg képviselők igyekeztek a fölzudult szenvedélyeket lecsitítani, ami annyira sikerült is nekik, hogy végre negyed 11 órakor Justh Gyula elnök megnyitja az ülést.

Eitner Zsigmond: (Halljuk, halljuk.) A házszabályokhoz kér szót. Szóvá teszi Vajda megjelenését. Sajnos, hogy a házszabályok nem intézkednek az ilyen esetekre vonatkozó-

lag, hogy addig, míg ilyen nyomorult van a házban, ne folytassunk tárgyalást. (Ugy van! Helyes) Indítványozza, hogy a Ház addig ne tanácskozzék, amíg Vajda a Házban van. (Hosszantartó zajos helyeslés és taps. A képviselők helyeikről felugrának.)

Rátka y László: Minden képviselőnek joga van arra, hogy részt vegyen a Ház tanácskozásain, de vannak magasabb erkölcsi kötelességek, amelyeknek ilyen galád megszegése nem maradhat megtorlatlanul. Ajánlja, hogy a hazaárulót ki kell dobni. (Helyeslés és taps a baloldalon.)

Felkiáltások:

— Takarodjék! Ki vele.

— Csirkefogó!

— Hazaáruló, gazember!

Zakariás János: Bélyegezzük meg a gazembert! (A képviselők az elnöki emelvény előtti szabad téren tolonganak, az óriási kavargásban az elnök tehetetlenül rázza a csengőt. A kormány tagjai összetett kézzel könyörögnek a heveskedőknek, hogy menjenek helyeikre.)

Nagy György (dühös szitkozódások között keresztültörni igyekezik a képviselők erős falánkszán): Helyet kérek! Engedjétek, hadd végezzem ki azt a cudart!

A függetlenségi képviselők Vajdát és a többi nemzetiségi képviselőket az ajtó felé szoritják. A fékevesztett szenvedély elragadja a képviselőket, felugrának a padokra, minden képviselő Vajda közelebe akar férközni. Az alkotmánypárti képviselők a képéből kikelt Nagy Györgyöt épen, mikor ütésre emelte öklét — megfogják. A nemzetiségi képviselők az ajtónál megállanak és védekeznek.

Végre nagy dulakodás után a képviselők kimennek a folyósóra, a hol a menekülő Vajdát és társait a legrettenetesebb szitkokkal illetik. Vajda, Vlád Auréllal futva távozik.

Szünet után.

Elnök az ülést megnyitja.

Nagy György: Kötelességének ismeri, hogy bejelentse a Háznak, hogy Vlád Aurél a folyosón azt a kijelentést tette, hogy hétfőn az összes nemzetiségi képviselők revolverrel felfegyverkezve jelennek meg a Házban s aki a legesekeleyebb mértékben is meri őket bántalmazni, azt le fogják löni. (Óriási zaj az egész Házban.) Vajda pedig kijelentette, hogy még élete árán is részt vesz a tárgyalásokon.

Elnök: Tudni fogja mi a kötelessége, mert a Házba senkinek fegyverrel bejönni nem szabad.

Ezután folytatták a vasutas javaslatok tárgyalását.

Emlékezés,

Szilágyosmlyó, 1907. június 2.

Ittük hajnalig, amit a jó Isten
A „Maguráról” szürni engedett,
Alig-alig ismertem önmagamra,
Csitítani kellett szilaj kedvemet...
Ezt a jókedvet tiúétek köszönöm
Ti régi, régi, kedves cimborák,
Kikkel oly ritkán találkozom össze,
Kikkel oly ritkán koccintok pohárt.

A szórakozás édes mámorában
Ugy összezsékolóztak lelkeink,
Ilyen örömet a viszontlátásnak
Ki tudja, mikor érezzük megint...
Oh, mert ez több volt, mint mulandó érzés,
Mert ez a lelkünk mélyéig hatott:
Képzetelemben felujulni láttam
Sok romantikus, régi vignapot.

Megünnepeztük a viszontlátásnak
Felejthetetlen édes örömet,
Szórakoztunk s mulattunk, míg a hajnal
Ránk hinté rózsás fénye özönét,
— Aztán a sötétarcu kötelesség
Durva kezekkel engem elragadt...
— Szervuszatok fiúk! Isten tudja mikor
Üritünk újra együtt poharat!...

(Debreczen.)

Király Péter.

KÜLÖNFÉLÉK.

A székely közbirtokosságokhoz.

Kedves székely Testvéreink!

Előbb Hozzátok intézett értesítéseink, felhívásaink alapján szeretettel tudatjuk, hogy **Dr Darányi Ignác** földművelésügyi m. kir. miniszter ur **Ő Nagyméltósága** — **Dr Nagy György** székelyföldi lelkes országgyűlési képviselőnk közbenjárására, aki kivánságainkat a Miniszter előtt előszóval is tolmácsolni fogja — **az általunk szervezett és eddig közel kétszáz tagból álló székely küldöttségünket** 1907. évi június hó 15-én (szombaton) **az ország-házban fogadja.**

Feltétlenül szükséges tehát, hogy minden egyes küldöttségi tag, aki a székely küldöttségben részt óhajt venni: **1907. évi június hó 14-én** (pénteken) **reggel a Segesvárról 9 óra 50 perckor Budapest felé induló személyvonathoz**, melylyel mi is megyünk, ott hozzánk csatlakozzék.

Minden küldöttségi tag **okvetlenül olyan időpontban induljon hazulról**, hogy **a jelzett napon és órában Segesvárt hozzánk csatlakozhassék.**

A vasuti kedvezményes jegyek iránt kellő időben beadott kérvényünk eddig még végleges elintéztést nem nyert. Azonban tekintettel arra, hogy a Földművelési Miniszter ur a fogadás idejét határozott napra kitűzte, a jegyek ügyének végleges eldöntését nem várhatjuk be, mert a kihallgatás akkor az országgyűlés nyári szünideje után következő őszre elmaradna s ezáltal sürgős, halasztást nem tűrő ügyünk elodázódnék, aminek káros befolyása lehetne.

Fel tehát kedves székely Testvéreink! Közel két éves küzdelmünk — a melyet az erdők állami kezelésének megszüntetése, az erdőtörvény revíziója és a székely közbirtokosságok terheinek feloldása érdekében folytattunk — együttes erőnk, szilárd összetartásunk bemutatására szólít mindnyájunkat, minden igaz székelyt.

A küldöttségi tagok közül el ne maradjon senki! Csatlakozzék mindenki a segesvári állomáson az Udvarhelyvármegyéből magunkkal viendő székely zászló alá, hogy az alatt aztán Budapestre bevonulva, ott székelyföldi erdőbirtokainkat és székely véreinket az örökös rabságból törvényesen kiszabadithassuk.

A viszontlátás reményében, székely testvéri üdvözlettel, mindnyájukat tart karokkal vár:

Báró Orbán Ottó

székelylengyelváli birtokossági elnök.

Betegh Pál

kézdizsentkeresztúri birtokos,
a „Székely-Udvarhely” főszerkesztője.

— **Rp. Keserü labdacok**, «a Böm-bölde» részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Esik eső karikára
Mindnyájunk nagy bánatára,
Hogyha még sokáig esik
Borunk vízzel is megtelik.

No de se baj, ne busuljunk!
Inkább jó nagyokat igyunk;
Itt van rá a szép alkalom
Jubiláris ünnep vagyion.

Isten éltesse a királyt!
Mindenki velünk így kiált,
Forduljon felénk jó szíve,
S hű lesz hozzá székely népe.

A koresmáros is élte;
Ebből is van haszna neki,
Mert bárkit is ünnepelnek,
Mindég csak ő hozzá gyűlnek,
A boránál lelkesednek.

Dr Veritás.

— **Ő felsége a király** negyven éves megkoronáztatásának jubileumát városunkban is fényesen megünnepelelték. Az összes középületeken és sok magánházon is nemzeti színű zászlók hirdették az ünnepélyt; az összes templomokban isteni tiszteletek tartottak, a hivatalos körök és nagyszámú közönség jelenlétében. A tanintézetekben pedig műsoros ünnepségek keretében méltatták a nap történeti jelentőségét. Az egyházakban Lányi püspök, Vajda Ferencz ev. ref. lelkész és Vári unit. lelkész emelkedett hangú szép beszédeket tartottak. Isteni tisztelet után délelőtt fél 12 órakor az állami, megyei és városi hatóságok tisztelegtek Ugron Ákos főispánnál, kifejezve üdvözlőiket és kérve, hogy azt, valamint hódolatuk és hűségük kifejezését a legfelsőbb helyre eljuttatni kegyeskedjék.

— **Egy életrevaló terv.** Dr Damokos Andor, vármegyénk derék alispánja, a város polgármesteréhez, ja városi képviselőtestület elé terjesztendő kitűnő tervezetet küldte le, mely a város rendezését egy új utca megnyitásával akként szabályozná, hogy a város vagyonát készpénzben egyszáz kilencezer koronával szaporítaná és a polgárságnak a pótdósszázalék leszállítását tenné lehetővé. A minden részében alapos tudással, kitűnő ízléssel és reális számítással kidolgozott, nagyszabású tervezetet lapunk közelebbi számában részletebben ismertettük, egyelőre csak annak konstataálására szoritkozunk, hogy a ki városunk jövő fejlődését anyagi érdekeivel összeegyeztetve komolyan a lélken viseli, nem zárkozhatik el ez egészséges, reális, nagyszabású tervezet őszinte elismerésétől és támogatásától.

— **A székely közbirtokosságok** küldöttségebe eddig már 170 tagot jelentettek be nálunk és valószínű, hogy ez a már magában véve is tekintélyes szám körülbelül kétszázra fog emelkedni. A küldöttséget Darányi Ignác miniszter szombaton június hó 15-én délelőtt fogadja. Az udvarhelyvármegyei küldöttség báró Orbán Ottó és Betegh Pál, lapunk írszerkesztője vezetése mellett, pénzteken, e hó 14-én reggeli 7 órakor indul el Székelyudvarhelyről és magukkal viszik a megye zászlóját is, mely alatt majd a fővárosba vonulnak; a többi székely megyék közbirtokosságainak küldöttségei Segesvárt csatlakoznak az udvarhelymegyei küldöttséghez. Dr Nagy György, országgyűlési képviselő lesz az impozáns székely küldöttség budapesti szónoka és előre értesítette már a küldöttség megérkezésének napjáról és órájáról az összes székelyföldi képviselőket. Lélekemelő, szép dolog lenne, ha a fővárosban tartózkodó székelység és a székely képviselő urak a küldöttséget szombaton reggel 7 órakor a

központi indóháznál fogadnák, hogy a bevonulás annál nagyobb erkölcsi súlyjal bírjon.

— **A székely közbirtokosságok** küldöttségebe ujabban Feltorja község László Albertet, Felsősfalva közbirtokossága Parajdi Mihály birt. elnököt és Lukács Ilyést, Kilyen község Donáth Pált választotta meg.

— **Iskolai látogatás.** Vig Albert kir. tanácsos, iparokt. főigazgató e hó 3-án és 4-én a helybeli áll. kő- és agyagipari szakiskolát látogatta meg és ez alkalommal az iskola oktatását és összes ügymenetét vizsgálta meg, mely alkalommal az intézetnek legnagyobb meglepedését fejezte ki.

— **Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága** f. évi június hó 15-én délelőtt 9 órakor, Ugron Ákos főispán elnökle alatt a vármegyeháza dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyszorozata: I. Kormányrendeletek. II. Hivatalos előterjesztések. III. Szabályrendeletek. IV. Községi ügyek. V. Átiratok. VI. Kérvények.

— **Érettségi vizsgálat.** A helybeli főgimn. érettségije e héten volt Kuncz Elek tanker. főigazg. és Gróf Mikes János főesperes elnökle alatt. 37 ifju állott érettségire, akik közül 5 jelesen, 13 jól, 11 egyszerűen érett, míg 7 egy-egy tantárgyból javithat és egy ismételhet.

— **Udvarhelyvármegye Múzeum Egyesülete** ma, vasárnap d. e. 11 órakor tartja közgyűlését a vármegyeház kistermében. Tárgy: 1. Az alapszabályok 7, 10, 12 és 35 §-ainak módosítása. 2. Indítványok.

— **Nemzeti cimere az iskolákon.** Új évtől kezdve az összes iskolák, tehát a nem állami iskolák bomlokzatára is, a legközelebb elfogadott tanítói törvény 17. pontjának rendelkezése szerint, zománcozott magyar nemzeti cimere lesz alkalmazva. A közoktatásügyi miniszterium tízezer darabot készítettett és ugyanakkor cimere nemzeti lobogókkal is ellátják az összes iskolákat.

— **Közgyűlés.** A helybeli birtokosság ma, június hó 9-én délután 2 órakor, a városi tanács háznál rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyat a nagyszégi birtokokra a várossal kötendő szerződés képezi.

— **A gazdaköri alapszabályok bélyegmentesek.** Ujabb időben gyakran megtörtént, hogy a gazdakörök felterjesztett alapszabályait, miután azok nem voltak felbélyegezve, az alsóbb hatóságok meglelelezték. Ez uton figyelmeztetjük gazdaköreinket, hogy e lelelezés ellen felebbezhetnek, az 1869. évi XVI. törvény 3 §-a alapján, mely így hangzik: «Tudományos, gazdasági, kegyeleti és jótékony egyesületek, amennyiben céljuk nem pénzübeli nyereségre van irányozva, a közhatalóságokhoz és hivatalokhoz intézendő beadványaikra és irataikra nézve, a peres eljárás kivételével, bélyegmentesek.»

— **A „Székely Dalegyet” rendkívüli közgyűlése.** A székelyudvarhelyi „Székely-Dalegyet” ideiglenes vezetésére alakult választmányának megéjtett három ülésében sikerült tagjainak számát 25-el szaporítani s ez által, a kimaradottak és eltávoztak által támadt hézagot, a tagok számában, több mint 40-re fölemelnie, ezen létszámmal és a folyó hóban eszközözendő új karnagyi fölkéréssel, biztosítva látja a dalegyet új életre kelését. Midőn a magyar dalért és zenéért lelkesülő urak szives belépését ismételten kérjük, egyszersmind tisztelettel hozzuk tudomására az érdeklődőknek, hogy a dalegyet folyó hó 16-án d. u. 2 órakor rendkívüli közgyűlést tart, hogy azon a további életképességéről beszámoljon, állandó választmányát megalakítsa és hogy egy

városi ének és zenei alap létesítése iránt lépéseket tegyen. Ugy reméljük, hogy az érdeklődő nemes közönség nem fogja ez ügyet magára hagyni, sőt ezt teljes lélekkel elősegíti; ez által az ének és zenéért lelkesülő közönségnek meglesz adva az alkalom, ilyen irányu hajlamait kielégíthetni. Hiszen városunknak, ezen a téren van legfőképpen szüksége dilettantizmusra; első sorban azért, mert az ének valódi mesterei a színészek, egy évben csak két hónapig állomásoznak nálunk, de más felől a műpartolásoknak legnagyobb tere csak itt nyílik, mert a mindennapi nehéz munka mellett, itt fejleszheti művészi ízlését és itt találhatja meg a legnemesebb szórakozásban időtöltését.

— **Az ev. ref. kollegiumban** az 1906-7-ik évi nyilvános vizsgálatok május 14-kén kezdődtek és június hó 24—26 napján a szóbeli érettségi vizsgálatokkal nyerne befejezést; a vizsgálatok rendszerint reggel 7 órakor és délután 2 órakor kezdetnek meg. Június 16-án vasárnap délután 3 órakor évrő ünnepély, kapcsolatosan az ifjusági ének- és zenekar próbatételével, a jutalmak és pályadíjak kiosztásával, valamint a zene- és énektalakra való versenyzéssel, a tornateremben tartatik. A t. szülőket és az érdeklődő közönséget ezen vizsgálatokra tisztelettel meghívja: az Igazgatóság.

— **Felvételi értesítés** a székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő és agyagipari szakiskolába. Cél: négy éves tanfolyam alatt a tanulókat gyakorlatilag képzett, elméletileg művelt iparosokká nevelni. Rendes tanulóul felvétetnek a) akik legalább 2 középiskolai vagy 6 népiskolai osztályt végeztek, esetleg a tanonciskolát 3 éven át jó sikerrel látogatták. b) akik 12 éves kort elérték és ép, egészséges, kifejezett testalkattal bírnak. A tanítás teljesen díjmentes. Műhelybiztosíték címén 6 K az intézet pénztárába fizetendő. Szegénysorsu de jó magaviseletű és szorgalmas tanulók, egész vagy fél ösztöndíjban részesülnek, ha szegénységüket hitelesen igazolják. Az intézettel kapcsolatosan internátus és konviktus áll fenn, amelyben a nem ösztöndíjas tanulók ez idő szerint egy hóra 19 K-át fizetnek. A felvételi, illetőleg ösztöndíj iránti kérvények az intézet felügyelő bizottságához címezve, legkésőbb folyó évi augusztus hó 10-ig az igazgatósághoz nyújtandók be. Egyébben az iskola évi értesítője nyújt tájékozást, amelyet az intézet igazgatósága készséggel küld meg kívánatra az érdeklődőknek.

— **Románia kizárta az idegen munkásokat.** A kormány megtiltotta, hogy Romániába a folyó évben gazdasági munkák teljesítésére külföldi munkások alkalmaztassanak, illetve ily célból külföldi munkások oda behozassanak. — A gazdasági munka keresése illetve teljesítése végett Romániába szándékozók tehát felesleges költség elkerülése céljából Romániába utra ne keljenek, mert a határon a román hatóságok át-bocsátani nem fogják, s ha mégis sikerülne a határon átjutniok, az ottani munkaadóknál alkalmazást nem kaphatnak.

— **A székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskola** 1906—907. évi vizsgái június hó 14-én pénteken kezdődnek. Június hó 17—30-ig rajz és mintázás kiállítás, naponta d. e. 8—12-ig, d. u. 3—6-ig. Ugy a vizsgálatokra, mint a kiállításra a tanferiák és az érdeklődő közönség szives figyelmét tisztelettel felhívja: Az igazgatóság.

— **Évrő vizsgálatok.** A helybeli alsófoku ipar és keresk. iskola évrővizsgálatai a következő sorrendben lesznek: Június 9-én d. u. 5—6-ig az összes felekezetek val-

lásvizsgái a rendes tanulási terem-ben. Június 14-én d. u. 5—6-ig a kereskedő tanulók vizsgálata a községi iskola 2-ik osztályának tantermében Sterba Ödön isk. biz. tag elnökle alatt. Június 23-án d. u. 2—6-ig az iparos tanulók vizsgálata a polgári Önképzőkör nagy termében Maráth József és Bálint György isk. biz. tagok elnöklese alatt. Az iparostanulók munka, rajz, és íráskiallítása június 21—23-ik napjain lesz a polgári Önképzőkör nagytermében. E vizsgálatokra az érdeklődőket tisztelettel meghívja az iskolabizottság.

— **A magyarországi altiszti segélyalap** létesítésére kiadott gyűjtő-íveken begyűlt összegek nyilvános elszámolása. Dr Damokos Andor alispán gyűjtőívén 103 K 44 fillér, Gálffy Kálmán főszolgabíró gyűjtőívén 61 K 13 fillér, Dr Demeter Lőrinc gyűjtőívén 9 K, Szabady Tivadar gyűjtőívén 9 K, Gotthárd János polgármester gyűjtőívén 2 K, Stratzinger Emil kir. p. ü. ig. gyűjtőívén 16 K, Dr Solymossy Lajos kir. ig. gyűjtőívén 91 K, Soó Gáspár r. k. gymn. igazgató gyűjtőívén 45 K, Gönczi Lajos ev. ref. gymn. ig. 5 K, Izraelita hitközség Dózsa J. által 128 K, összesen 397 K 57 fillér.

— **Tanítói gyűlés.** Az «Udvarhelymegyei Tanítóegylet» Székelyudvarhelyen, f. hó 6-án tartotta meg 32-ik évi rendes közgyűlését. A tartalmas gyűlést Szász Ferenc elnöki megnyitója vezette be, melynek keretében különösen méltatta Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterünknek a tanítók fizetése rendezése és nemzeti népnevelésünk szélesebb, biztosabb alapokra való lerakása körül tanúsított jóakarátát és eles körültekintését. A gyűlés érdeklődése és tevékenysége a tanszermuzeumi alapszabály tervezet és egyleti alapszabályaink módosításának tárgyalása körül domborodott ki, melyeknek előadója Chalupka Rezső volt. A tárgyalás élénk eszmecserékre adott alkalmat, azonban igen esekély változtatással a közgyűlés az alapszabály tervezet és módosítását elfogadta. Ember János kir. tanfelügyelő a tanítók szolgálati szabályzatáról tartott előadásával kötötte le a jelenvoltak figyelmét. Azután a gyűlés több adminisztratív teendőjét végezve, a titkári jelentés felolvasását egy pár igen fontos részének kivételével, melyekről határozott is, levette napirendről s annak «Haladás»-ba leendő közlését határozta el. Végül kiegészítette a tanszermuzeum tisztikarát, Ember János elnök, illetőleg Gyerkes Mihály és Chalupka Rezső osztály elnökök mellé pénztárosnak Lőrinczi Bélát, jegyzőnek Thott Károlyt, tanszertárosnak Rozsondai Istvánt, könyvtárosnak Paál Sándort választotta meg.

— **A mai mulatság.** A keresztény szoc. egy. ma d. u. 4 órától kezdve a Koronay-kertben Gróf Mikes János, Gotthárd János polgármester, Dr Valentsik Ferenc, Persián János, Kassay Dénes és Péter Lajos védnöksége alatt majális rendez. Főrendezők Szabó György, Orbán Domokos, Katona Lajos, Eilenör Szabó József, pénztárnok Rakosi Tamás. Nagyon kedvezőtlen idő esetén a majális jun. 23-án tartatik meg.

— **A jóból nem árt meg a sok,** példa rá az Első Alföldi Cognacgyár r.-t. kecskeméti kitűnő barack krém.

— **Az ideai termés.** A m. kir. földmívelésügyi miniszterium június 4-én tette közzé első ideai számszerű becslését az 1907-iki termésre, melyből az adatokat a következőkben adjuk meg: Erdélyben a buza-termés átlagosan gyenge; sok az alacsony, ritka és folyos vetés. Udvarhelymegyében kataszteri holdanként 5 métermázsán alóli termést

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára paratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánffy J. fiai vasnagykerekesedésében Székelyudvarhelyen.

remélnek; rozstot: kataszteri holdanként 5 mm. alóli termést; árpát: kataszteri holdanként 6.60 métermázsán felüli termést; zabot: kataszteri holdanként 5.92 métermázsán felüli termést; repce, kukorica, burgonya elég jól áll; komló szépen fejlődik; cukorrépa és takarmányvetések kielégítő; lóhere és lucerna növényükben visszamaradtak, alacsonyok és aprók; a réti fűnövése alacsony, kaszálása gyenge. Cseresznye, meggy, alma és körte jó termést ígér, kevésbé jó a dió és szilva; a szőlő szép-n és jól fejlődik. Általában az ideai termés kevesebbet ígér a tavalyinál.

— Szolgai állás azonnal betöltendő. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

KÖZGAZDASÁG.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylettől.

22—1907. szám.

Értesítés.

A gazdasági egyesület kiküldöttei e hó 28—30 án a Dunántulra utaznak jó tejelő tehének bevásárlása végett, mely tehének kedvezményes fizetési feltételek mellett adhatnak ki: Elsősorban Székelyudvarhely város és közvetlen környékén lakó és idejében jelentkező gazdáknak.

Több oldalról történt kérdezősködésre értesítjük a gárda közönséget, hogy amennyiben saját számlájára bevásárlásokat óhajtanak egyesek eszközölni, csatlakozhatnak a bizottsághoz.

Jelentkezéseket e hó 20-ig elfogad Hlatky Miklós egyesületi titkár.

Az indulás ideje levélben lesz a jelentkezőkkel közölve.

Székelyudvarhely, 1907. jun. 8.

Az elnökség.

— Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatok Budapestén

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	155.—	158.—
Finom szesz adózatlanul	56.—	59.—
Nyers szesz adózva	154.50	157.—
Denaturált szesz	43.—	45.—

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujságkiadó intézete.

2155—907. szb. sz.

Pályázati hirdetés.

Udvarhelyvármegye székelykereszturi járáshoz tartozó Nagyalambfalva és Kisgalambfalva községekből álló nagyalambfalvi körjegyzői állás nyugdíjazás folytán megüresedett, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi javadalmazása 1600 K fizetés és a községi szabályrendeletben meghatározott átalányok.

Magánmunkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak szedhetők. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §. értelmében képesítéseket, eddigi működésüket, életkorukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám f. évi június 15-ig annyival inkább adják be, mert a később érkező és nem szabályszerűen felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást folyó évi június 17-én délelőtt 10 órakor Nagyalambfalva község házában fogom megtartani.

Székelykeresztur, 1907. május 30.

GÁLFFY, főszolgabíró.

„Eredeti Singer“ varrógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 1. sz. alatt levő „Eredeti Singer“ cég raktárában rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árusíthatnak.

A varrógépek bármikor vételközleltetés nélkül is kipróbálhatók.

Kiváló tisztelettel

Bokor András.

az „Eredeti Singer“ cég megbízottja

Szövetkezetek és kereskedők figyelmébe!

Legkiválóbb minőségű főzött-ecet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt kapható.

Helyben 5 literes rendelés díjmentesen házhoz szállítatik.

Nagyobb mennyiségű ecet megrendelésnél előnyös árengedmény.

Mintát szívesen küldenek.

Van szerencsém

tisztelettel a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Székelyudvarhelyt a vasutállomással átellenben a

kőfaragó üzletben

finom erős trachit kövekből márványozva és másfajta kövekből jutányos árban kapható.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Imre Márton,
kőfaragó-mester.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykerekeskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

KOCSIK kiváló minőségben és olcsó árakon állandóan kaphatók: Albert Péter kovácsmesternél Székelyudvarhelyt. Használt kocsikat becsérel és kijavit.

Őszi trágyázáshoz a

Thomas-salakliszt

helyesen alkalmazva, minden növénynek

a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágyája

Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.

a Thomaspohosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre.

Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva!

Óriási siker!

„Antinicotin“

szivarka hüvely

szivar dobozokban.

SZENKOVITS JÁNOS Utóda

Alapított 1865-ben.

Férfi és női

divatruház

Batthyány-tér 4 szám.

Székelyudvarhelyt

Batthyány-tér

Pompás látványosság:

Állandó divat-

tárlat - szalon

Batthyány-tér 5. szám

Legnagyobb választék női és férfi ruhaszövetekben. Eredeti legújabb divatu diszkalapok. Férfi, női és gyermekcipők, mosóárak, vásznak és rövidárak.

FÉRFIRUHA-VÁLLALAT!

A lehető legolcsóbb árszabás!

A tisztelt vevőközönség becses figyelmébe ajánlom a tavaszi idény alkalmából a legfinomabb izlésnek megfelelően felszerelt áruraktárait

tisztelettel

Szenkovits János Utóda.

Elegáns férfiruhák megrendelési helye. — Utitáskák, illatszerek

Névjegyek izléses kivitelben készíthetők.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

képes levelezőlapok, finom papírok, levelepapírok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók

könyv-zenemű-és papírkerekesedésben Székelyudvarhelyt.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényéknél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz“,

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek

A közönség figyelmébe.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy újonnan bevezettem üzletembe nagy választékban a

gyermek-kocsikat

üveg, porcellán és ajándék tárgyakat nagy választékban. Ugy hogy az minden igényeknek megfelelő legyen.

Együttal felhívom becses figyelmét mindig friss és jó minőségű fűszerárú osztályomra is és kérem szíves pártfogásukat

teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Mauthner-féle leghiresebb kerti vetemény- és virágmagvak, úgyszintén gazdasági magvak nagy raktára.

Mindig friss fűszerárak